

۲۹/۵x۱۹/۵سم [ف: ۸-۹۳]

آغاز: قال الشارح، نحمدك اللهم حمد العارفين بوحدانيتك،
المعترفين بربوبيتك الخاضعين بعصمتك، المعتبرين بحكمتك؛
انجام: اذا لم يفعل التساولي لم يبلغ الاوزان الطبيعية مزاجها وهذا
آخر الشرح المبارك و الحمد لله اولاً و آخراً ...

● شرح دیوان سیف اسفرانگ / ادبیات / فارسی
š.-e d.-e sayf-e esferāng

خواجہ محمد سروقد

xāje mohammad-e sarvqad

وابسته به: دیوان سیف اسفرنگ؛ سیف اسفرنگی (۵۸۱-۶۶۶)
از خواجہ محمد سروقد، که روزگارش به دست نیامد. گزارش
بیت‌های دشوار سروده‌های سیف اسفرانگ می‌باشد. در منابع در
دسترس، از این شرح نشانی به دست نیامد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰/۷

آغاز: شرحی که خواجہ سروقد بر بعضی اشعار مشکله سیف
اسفرنگ نوشته. گر عقاب قلمت عین ز توفیق. برد xx کرکسان
کاف بر آرند برون (بر نون خ. ل) از دل بم؛ کرکسان گفته و
نسرین فلک خواسته و از کاف سر کرکسان مراد است. و نون
ماهی را گویند؛ انجام: و این هر سه بیت بر یک و تیره است. و
در سخنان سیف اسفرنگ از این قسم سخن بسیار است.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: دکتر علیتی
منزوی؛ گگ (۱۶-۱۸) [ف: ۲-۱۵۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: محمد بن آق‌قاز جاجی، تا: ۱۸ جمادی
الثانی ۷۳۳ق؛ مجدول مذهب، مصحح، عبارت «بلغ مقابله» مقابله
شده، محشی، افزودگی‌هایی در خصوص شارح و سهروردی،
منظومه‌ای منسوب به امیر المؤمنین همراه حدیثی از آن حضرت
در برگ‌های قبل از آغاز و بعد از انجام به صورت پراکنده آمده
است؛ مهر: «الوائق بالله محمد شریف» (بیضی)، «عبده محمد
شریف»، «سید اسدالله خان غالب قسمت لنا علم و للاعداء مال
رضیا الجبار فینا» (مربع) به تاریخ ۱۱۵۴ق؛ تملک: سید مهدی
لاجوردی حسینی با مهر «مهدی اللاجوردی الحسینی» (بیضی) به
تاریخ ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مذهب،
۱۶۹گ، ۲۱ سطر (۲۱/۵x۱۴/۵)، اندازه: ۲۸x۱۹سم [ف: ۳۳-۱۵۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۷۶۷

خط: نسخ، کا: محمد نصیر، تا: ۱۲۷۸ق [الفبائی: - ۲۴۴]

● شرح دیوان شمس / ادبیات / فارسی

š.-e d.-e šams

وابسته به: دیوان شمس تبریزی؛ شمس تبریزی، محمد بن علی
(۵۸۲-۶۴۵)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۷۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳، خریداری از رضا شیخان [رایانه]

● شرح دیوان شوکت / ادبیات / ترکی

š.-e d.-e šowkat

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۰۷/۱

خط: نستعلیق ترک، کا: سید محمد نوری مهندس، تا: رجب
۱۲۷۶ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷گ (۱پ-
۲۷)، ۱۹ سطر (۱۶/۵x۱۰)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۷۳]

← شرح دیوان عرفی ← طراز معنی

● شرح دیوان عرفی / شعر / فارسی

š.-e d.-e 'orfi

صفی پوری، احمد بن عبدالرحیم، ق ۱۳ قمری
safī pūrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rahīm (- 19c)

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخا)؛ نوادهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

۱۶×۲۷سم [ف: ۱۱-۳۰]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۱۷۴

آغاز: هجرت اصحاب رسول (ص) بجانب مدینه و تدبیر کفار قریش در باب قتل آن حضرت و اخبار جبرئیل آن سرور را؛ **انجام:** در بینی آن بیمار چکانند و قبول نمود و چنان کردند شفا یافت.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی سید علی ساوجی، تا: رمضان ۱۲۷۱ق، به دستور لسان الملک میرزا محمد تقی سپهر کاشی صاحب ناسخ التواریخ؛ در پایان کتاب اشتباهاً «قد تم المجلد الاول من کتاب بحر الفوائد» نگاشته است؛ واقف: حاج قائم مقام، بهمن ۱۳۱۶؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: چرمی یشمی، ۲۳×۲۵ گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۲۲/۳×۳۵سم [ف: ۷-۱۹]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۷۳

جلد دوم در تاریخ حضرت رسول اکرم و دیگر انبیاء؛ خط: نسخ، بی کا، تا: رجب ۱۲۷۶ق، برای محمد ولی میرزا به دستیاری عباسقلی میرزا در اصفهان؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۲۸×۲۸ گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۳/۳×۳۶سم [ف: ۲-۵۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۴۳

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه ۳ محرم ۱۳۳۵ق، جا: قریه دولاب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸ گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹-۴۳]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۰۸

جلد اول؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۶۷ گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۷-۷]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵/۸-۷۱۸

آغاز: مقاله دوم از مجلد اول از کتاب بحر الفراید در بیان آداب و عادات از باب خیر ... بدان وفقه الله تعالی که حکمت عملی که از آن به عقل معاشی تعبیر می‌شود و؛ **انجام:** و ظلم و ستم نکنی بر ایشان مادام که وفا کنند به عهد خود با خدای عز و جل و به شرایط ذمه عمل نمایند. تمت الكتاب

مقاله دوم از جلد اول تا آخر کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید جعفر بن سید محمد، بی تا؛ جلد: تیماج روغنی با زمینه زرین ترنج با سر و لچکی، ۹۱ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲-۵۹۵]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۱۱

متفاوت با دیگر نسخه‌ها؛ بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

● بحر الکلام / کلام و اعتقادات / عربی

baḥr-ul kalām

نسفی، میمون بن محمد، ۴۱۸-۵۰۸ قمری

nasafi, maymūn ebn-e mohammad (1028-1115)

متن موجز و مختصری است در اعتقادات اهل سنت با عناوین «فصل-فصل» که به اختصار متعرض عقاید و آراء کلامی از جمله آراء شیعه نیز شده است به تعبیر «قال الروافض».

آغاز: نحمدک یا ذا الجلال و الاکرام ... قال الشيخ الامام الاجل ... اعلم أنى أعتقد معرفة الله تعالى
چاپ: قاهره، مطبوعات فرج الله کردی، ۱۱۲ص، ۱۳۲۹ق؛ بغداد، مطبعة الحمیدیه، ۷۲ص، ۱۳۰۴ق.

[دنا ۴۳۰/۲]

شرح و حواشی:

۱- غایة المرام فی شرح بحر الکلام؛ قدسی، حسن بن ابی بکر (-۸۳۶)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتى اذا بلغ مغرب الشمس وجدها تغرب فی عین حمتة و هو لم يبلغ الى السماء الرابعة

خط: نسخ، کا: خلیل بن ابی بکر بن محمد بن خلیل بن علی حنفی، تا: رجب ۸۴۲ق؛ تملک: نعمت الله بن احمد بن علی اصغر حسینی مشهدی؛ جلد: مقوایی عطف گالینگور نیلی، ۵۷ گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۳-۳۴۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو لم يبلغ الى السماء الرابعة و الله الهادی و علیه الاعتماد و الیه المصیر و المعاد.

نام کتاب در فهرست «العمدة فی اصول الدین» آمده که با نظر به نسخه‌های متعدد تصحیح شد؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن مصطفی، تا: ۹۸۵ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج، ۶۷ گ (پ-۶۷)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴-۲۵۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵۲ ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۹۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتى اذا بلغ مغرب الشمس وجدها تغرب فی عین حمتة و هو لم يبلغ الى السماء الرابعة

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ مصحح؛ برگ‌های پایانی از نسخه دیگری به آن ملحق شده؛ جلد: فاقد جلد، ۲۵ گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۲۵]

← بحر اللآلی ← شرح عکوس الشمس

● بحر اللآلی / شعر / فارسی

bahr-ol la'ālī

عرفی شیرازی، محمد بن علی، ۹۹۶۳-۹۹۹ قمری

'orfī šīrāzī, mohammad ebn-e 'alī (1556-1591)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۵۳/۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم موج نخست است ز بحر قدیم

فرستگان: نسخ‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

DIA 276242

اسلامی ایران؛ ۲۰۱۲/۱۳۹۱